

Tárgytematika

Félév:	2012/13/2
Tárgynév:	Civilizációk és vallások
Tárgykód:	ALTKAB1231
Felelős szervezet neve:	Társadalomtudományi, Felnőttképzési és Közművelődési Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA17
Tárgyfelelős neve:	Szilágyiné dr. Göcsei Irén
Tárgy követelménye:	Vizsga
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	8/0/0

Oktatás célja:

A stúdium számára egy szemeszter áll rendelkezésünkre. Célja, hogy megismertesse a hallgatókat a legnagyobb világvallásokkal, és az ezek alapját képező régi-új civilizációkkal. Napjainkban már mindennapos tapasztalat a civilizációk egymás közti érintkezése a legkülönbözőbb területeken. Éppen ezért a humán műveltség elengedhetetlen része a világ egyes területeit jelentősen befolyásoló nagy eszmerendszerek megismerése, legalábbis bizonyos szintig. A nappali tagozatos hallgatók a szemináriumokon az egyes vallások alapvető műveinek, szent könyveinek bizonyos részleteit dolgozzák fel, a levelező tagozaton ez önálló munka keretében történik.

A félév kollokviummal zárul.

Tantárgy tartalma:

A civilizáció fogalma, különféle értelmezései. A nagy ókori civilizációk integratív tendenciái. A civilizáció humán szférája. A vallás funkciói és struktúrája a civilizáció előtti korban és változása a civilizációk létrejöttével. A természetvallások nagy tételes vallásokká történt integrációja. A transzcendencia történelmi változási trendje: az érzékitől a monoteizmusig. Test és lélek dualizmusának megjelenései a természetvallásokban és a nagy tételes vallásokban.

A vallás lényege a legfontosabb vallásfilozófiai elméletekben. A vallási tapasztalás, a vallási élmény. A vallásos hit specifikumai.

A keleti és nyugati típusú vallások szerkezeti különbségei (a transzcendencia –fogalom szignifikáns eltérései, az időfelfogás különbsége stb) A különbségek alapját képező gazdasági-társadalmi eltérések a keleti és nyugati civilizációk fejlődésében. Az ázsiai termelési mód.

A nyugati típusú civilizációk nagy vallásai:

A zsidó vallás kialakulása, sajátosságai, a monoteizmus és az ószövetségi zsidóság története.

A Törvény tartalma és jelentősége, jogi és erkölcsi funkciója. A zsidó vallás a diaszpórában.

A kereszténység létrejötte: a római birodalom politikai-eszmei (vallási, filozófiai) áramlatainak (hellenizmus) hatása. A zsidó és keresztény tanítások eltérései (pl. etnocentrizmussal szemben univerzalitás). Eltérések az etikában: Jézus és a judaizmus konfliktusa.

A keresztény egyház létrejötte és története az ókorban és a feudalizmusban. Nyugati és keleti kereszténység.

Az iszlám létrejötte, tanításai és terjedése. Zsidó, keresztény és pogány arab elemek az iszlámban. Etikái

Tárgytematika

Félév:	2012/13/2
Tárgynév:	Civilizációk és vallások
Tárgykód:	ALTKAB1231
Felelős szervezet neve:	Társadalomtudományi, Felnőttképzési és Közművelődési Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA17
Tárgyfelelős neve:	Szilágyiné dr. Göcsei Irén
Tárgy követelménye:	Vizsga
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	8/0/0

Tantárgy tartalma:

vonatkozások (Korán). Az iszlám kulturális és történelmi hatása a nyugati civilizációban. A nagy monoteista vallások legfontosabb szimbólumai és ünnepei.

A keleti típusú nagy világvallások:

A hinduizmus . A brahmanizmustól a hinduizmusig. Anyag és szellem (Mája és Brahman), test és lélek viszonya. A Szánátana Dharma. A karma, reinkarnáció és a létkörforgás logikai kapcsolata. A varna rendszer és a spirituális fejlettség összefüggése. A világciklusok: a hindu időfelfogás. A védikus panteon. Újabb irányzatok a hinduizmusban. A bhakti és a Krisna-tudat. Elterjedésük a nyugati civilizációkban.

A buddhizmus. Kiválása a brahmanizmusból. Etikai elvei. Elterjedése. A buddhizmus válfajai (tibeti lámaizmus, japán zen

Az autentikus kínai vallások. A kínai univerzalizmus két fő irányzata: a taoizmus és a konfucionizmus. Az ókori kínai társadalom és a vallás . Az etika kiemelkedő jelentősége.

Kisebbségi népszámú vallások a távol-keleti civilizációkban. A szikh és a parszi (zoroasztrizmus) vallás.

Számonkérési és értékelési rendszere:

Vizsga

Kötelező irodalom:

Civilizációk és vallások Szöveggyűjtemény (Cégér K.)
Eliade, M.: A szent és a profán
Glasenapp, H.: Az öt világvallás (Gondolat K. Bp. 1975)
Horváth Pál: Vallásismeret (Calibra Könyvek)
Voigt Vilmos: A vallási élmény története (Timp K. 2004.)

Szent Biblia (részletek)

Tárgytematika

Félév:	2012/13/2
Tárgynév:	Civilizációk és vallások
Tárgykód:	ALTKAB1231
Felelős szervezet neve:	Társadalomtudományi, Felnőttképzési és Közművelődési Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA17
Tárgyfelelős neve:	Szilágyiné dr. Göcsei Irén
Tárgy követelménye:	Vizsga
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	8/0/0

Kötelező irodalom:

Korán (részletek)
Bhagavad Gítá (részletek)
Tao te king

Oktató: Szilágyiné dr. Göcsei Irén